

Dér István tárlata

A Szegedi Nyári Tárlat után nem is választottunk volna alkalmasabb kiállítást, mint Dér István fiatal helyi festőművész alkotásainak bemutatását. Ezt több szempont is indokolja. Mindenekelőtt az a változatosság, mely az évenként megismétlődő nagyszabású nyári tárlatok kollektív jellege és jelen esetben Dér önállóan rendezett gyűjteményes kiállításának egyéni sajátossága között van. A tekintélyes művészgárdák szereplésénél bőseges tematikai, műfaji és stílusbeli ellentétes szemléletű ábrázolások kerülnek elének. Valamely festő vagy szobrász alkotásainak bemutatásánál viszont redukáltabb érdeklődési körre szorítkozó műveket láthatunk, melyek kifejezésbelileg is jóval meghatározottabb hangvételűek, mint amint a csoportkiállítások szín- és formagegyvelege nyújt.

Dér István munkásságára az az átfogó szándék jellemző, hogy őszintén akar vallani önmagáról és az általa ábrázolt valóságról. A meleg tónusok Asszonyok és Szénagyűjtők, valamint a barnás-kék Boglyarak és Fiú virággal című lágy koloritú, puha előadású festményein már tökröződik a látványtól való elszakadás vágya, s a létet összefüggéseiben megjeleníteni tudó, új képi-világ kialakítására töri igyekezete.

Az elemeiben már e műveknél meglevő monumentális igény, struktív formaalkítás és szinkontrasztokkal teremtett drámai feszültség — művészi előrehaladásának további eredményeként — tokaíja tájaiban és alföldi természetábrázolásaiban erőteljesen lép fel. Festményein a naturális részleteket mértani alakzatokra bontja, és a szerkezetileg elemzett tárgyaknak téri elrendeződést ad. Az Alföld tája és népe iránti érdeklődése nem azonos az etnográfiai témákat hajszoló olcsó felületességével. Alkotásain a sík vidéken élő parasztok mély ember- és természetanalízise tökröződik. Munkáit nézve az a benyomásunk, hogy falképszerű ábrázolások előtt állunk, melyek Dér

murális feladatokra való rátermettségéről tanúskodnak. A Nyárfák és a Tanyaudvar című kisméretű festményein is summázott színeket-formákat, valamint a szigorú rend érvényesítését látjuk.

A Téli és Árter című képeivel a piktúrában kibontakozó szimbólumrendszer egyik állomását éri el. A ki-döntött és lenyesett koronájú fűekkel nemcsak a fák elhalásának szomorú sorsát, de az emberi remények végsőjét is jelezni kívánja. Az a megfigyelhető szándék, mely az élettörvények régi, allegorikus közlésére irányul, Dér filozofikus, intellektuális szellemiségéből ered. Kompozíciójának némelyikén a körülhatároltság érzetét kelti, mint a Három kendermagos tyúk című formai és színellentéteket mutató alkotásán. Az itt sugallt zárt állapotból való kitörni akarást egy másik festményén érzékelteti, melyen ég felé tekintő, szabadságra vágyó lovakat ábrázol.

Dér a paraszti élet és környezet tartalmi vonatkozásait a látvány elemeinek absztrahált sűrítésével éri el. A Talicska és az Udvarvége című festményein az egyszerű munkaeszközök és

azok téri viszonylatában rejlő gondolati tartalmakat vetíti ki. Az egyes képein ábrázolt házak, fák, kerítések és alakok olyanok, mint megannyi díszlet és monológ szereplők, melyek egy-egy jelképes világ megteremtésével valóságos emberi és természeti állapotokra utalnak. Ilyenek — többek között — az Őszi meditáció merengő nőalakja, és a Fák a kertben című alkotásának jelzés erejű tárgyai.

Az idei Szegedi Nyári Tárlat egyik díjazott festője Dér István volt. Képeit a városi tanács nem véletlenül jutalmazta. A tehetséges művész nemcsak azzal hívta fel magára a figyelmet, hogy egyedül tudott alkotásaival két paravánfalat betölteni, hanem termékenysége mellett ábrázolásainak élménygazdagságával és kifejezésbeli súlyával is kitűnt, s így méltán sorakozott az országos jellegű nyári tárlat élvonalbeli művészei közé. A Móra Ferenc Múzeum képtárában most megnyílt gyűjteményes kiállítás — a vásárhelyi és gyulai sikeres szereplések után — minden bizonnyal Szegeden is elismerést hoz számára.

SZELESI ZOLTÁN

Sok panasz — kevéske ígéret

A vásárlók nevében Nyitrai Antal tanácsos írt levelet szerkesztőségünkbe. A panasz: későn és rendszertelenül kapnak kenyeret Ságvártelen. A három üzletbe 12 és fél 1 körül ér oda a szállítás. Addig többször sorállás és elkéséredés van a boltok előtt. A kenyér reggel kellene, de még a délutáni műszakosoknak sem tudnak kenyeret tenni.

Es ez így megy hónapok óta.

A 13-as bolt vezetője Bat-tancs Ilona mondja: — Az FMSZ — akihez tartozunk — szerződésében olyan megállapodás is volt, hogy a sütőipari vállalat 9

óraig előre süttött kenyeret is szállíthat. Ilyen egyszerű sem volt. Tizenkettőkor lenne a zárás, de nem tudok, mert várni kell a kenyérest, s amikor megérkezik, sokáig tart, míg kiosztom, sokszor a délutáni nyitástig, fél 3-ig is. Jó lenne, ha 8-9 órára ideérne, de még fél 11-re is, mint régen. Azt is inkább...

A másik üzletben ketten dolgoznak, most kerültek ide a szegedi üzletekből. Ezt mondják: Lele Erzsébet: — Tragédia itt a kenyérállapot. Nem tudunk becsukni délbén. — De ez még hagyján — így íj Nagy Istváné. — Az emberek sem győzik várni, tartani se tudnak hozzá. Így beszerzik Szegeden, s nálunk meg még tegnap is megmaradt a kenyér javarésze. A péksütemény is csak 10 óra körül ér ide.

Kiss Ferenc, az új önkiszolgáló bolt vezetője: — A nyitástól számított két óráig a kenyér felét ki kellene hozni, a másik felét is fél 12-ig. De hát ilyen itt nincs.

S mit mond a szegedi Sütőipari Vállalat?

Róvó Ferenc gyártásvezető: — Kérem, mi a szűz egységhez szállítunk. Tizenhét óráig tartóval visz-szük fél 6-tól kezdve a kenyereket. A kocsik elomlása miatt vannak a késések. Több kocsit nem állíthatunk be a rossz kihasználás miatt.

— De hát a déli, sőt délutáni szállítást csak ki kell küszöbölni? Reggel kell a kenyér!

— Sajnos, ezt nem tudom ígérni. De legkésőbb 11 óráig leszállítjuk...

— És a kifik?

— E héttől kezdve azt is rendszeren megkapják Ságvártelen. Megígérem.

Ezt az ígéretet még kevésnek tartjuk!

J. A.

Hidroglóbusz Algyőn

(Tudóstólunktól.)

A napokban helyezték üzembe Algyőn az új, 34 méter magas hidroglóbuszt, amelynek segítségével ezen-tül a közszégen minden házban lehet víz. Az EM Gép- és Felvonószerelő Vállalat dolgozói a közszégen apraja, nagyja szemelattára 55 perc alatt állították fel a száz köbméteres gömböt, amely a vizet 28 méter magasra tudja nyomni.

A vízvezetékrendszer építésének, a csőhálózat lefek-

Forró fogadtatás — fenyegetőzéssel

A nikkelügy De Gaulle új-kaledóniai útján

● Párizs (MTI)

A nikkelprobléma áll De Gaulle elnök új-kaledóniai megbeszélésének középpontjában. A csendes-óceáni sziget vezetői függetlenségi törekvésektől és bizonyos amerikai befolyástól is hajtv megkísérik megtörni a francia Le Nickel társaság hatalmát Új-Kaledónia ásványkincse fellett. Azt kívánják, hogy más vállalatok, mindenekelőtt az amerikai International Nickel kapjon jogot e fontos érc kitermelésére és feldolgozására.

A sziget egyes politikai

vezetői hírek szerint azzal fenyegetőznek, hogy ha a francia kormány nem teljesíti kérésüket, a területi nemzeti gyűlés esetleg ki-mondhatja a sziget önkormányzatát, sőt függetlenségét is. Nem ismeretes, hogy De Gaulle miként reagált ezekre a követelésekre. Mindezek ellenére, szemben azzal, ami Francia-Szomáli-parton történt, itt lelkes és forró fogadtatás várta a tábornokot, aki beszédében Új-Kaledóniának Franciaországhoz való tartozását hangsúlyozta.

Tito nyilatkozata

a JKSZ átszervezéséről

● Belgrád (Tanjug)

Josip Broz Tito jugoszláv köztársasági elnök szeptember elsején Muraszombaton társadalmi aktívák és gazdasági szakemberek előtt nyilatkozott a jugoszláv belpolitika több időszzerű kérdéséről.

Egy feltett kérdésre válaszolva Tito elnök kijelentette, hogy „egyik legfontosabb problémánk, hogy a Jugoszláv Kommunista Szövetséget új szervezeti alapokra helyezzük, s ezáltal hatékonyabb szerepet biztosítsunk neki. Úgy véljük, hogy az ősszel, szeptember végén, vagy október elején plenáris ülést hívunk össze és ezen előállunk javaslatainkkal.”

Rámutatott, hogy a pártban komoly fogvatékosságok voltak. „A párttagság nem töltötte be az őt megillető szerepet. A Kommunista Szövetsége, mint ideológiai irányító és eszmei vezető nem találta fel magát a gyakorlatban és ezért környezetében elvesztette befolyását. Hibásak voltak mi is. A Központi Bizottságban állandóan a szervezet klasz-szikus formájához tartottuk magunkat és olyan munkamódszerekhez, amelyek nem felelt meg a dinamikus fejlődés mai szakaszán.”

Kíváncsún lenne — mondotta — hogy a JKSZ Központi Bizottságában a Végrehajtó Bizottság mellett hozzanak létre egy szűkebb testületet — az elnökséget — amely majd a politika kidolgozásával foglalkozik. Az elnökség a politikát megvitatja a végrehajtó bizottsággal, az pedig végrehajtja a határozatokat.

Tito elnök hangsúlyozta, hogy alsóbb szinten is tanácskoznunk kell az emberekkel a JKSZ átszervezéséről.

A továbbiakban arról beszélt, hogy vannak a pártban oda nem illő elemek is. „Az egyetemen, az iskolákban és egyéb területeken vannak emberek, akik a mi szempontunkból osztályidegenek és mégis a pártban vannak. Kommunista Szövetségünket meg kell tisztítani ezekről az elemekről, de nem valamilyen kampányszerű tisztogatással és felülről jövő adminisztratív úton, hanem alulról kell vég-

Wilson beszédével megnyílt a TUC tanácskozása

● Blackpool (MTI)

Hétfőn Blackpoolban megkezdődött az angol szakszervezetek országos évi kongresszusa. Az önapos tanácskozásán közel 9 millió szervezett dolgozó képviselő 1052 küldött vesz részt. A délutáni ülésen Wilson miniszterelnök mondott beszédet. A munkáspárti kormány fő drámai hangon ecsegett az ország súlyos helyzetét és a szakszervezeti mozgalom „hagyományos lojalitására” hivatkozva szólította fel a küldötteket a kormányval való „önkéntes együttműködésre” a bérbe-folyasztás végrehajtásában.

Wilson „munkaerő-átcsoportosításnak” nevezte a deflációs intézkedések folytán várható munkanélküliséget és hangoztatta, hogy a szakszervezeteknek sokkal nagyobb arányú tömeges munkanélküliséggel és törvénytöréssel szemben kell szembenézniük, ha csödtől mond az „önkéntes bérszűnét”.

Ma kezdődik a nemzetközösségi értekezlet

● London (MTI)

Ma nyílik meg Londonban a brit nemzetközösség kormányfőinek tiznapos értekezlete. A konferencia napirendjére számos nemzetközi kérdés szerepel, de a rhodesiai probléma látszik a „leg-rázósabbnak”.

Ben Barka-per

● Párizs (MTI)

Hétfőn kora délután Párizsban a Szajna megyei esküdtszék megkezdte Ben Barka elrablói perének tárgyalását. Az ügy rejtélyességét fokozza, hogy a neves ellenzéki marokkói politikus holtteste mindezekig nem került elő.

A perben hat vádlott ül a vádlottak padján: Antoine Lopez, az Orly-repülőtér egyik vezető tisztviselője, a francia kémelhárítás ügynöke és Ufkir marokkói belügyminiszter jóbarátja; Louis Souchen rendőrtiszt, a kábítószercsempészekkel foglalkozó csoport vezetője; Voitot rendőrtiszt, Souchen helyettese; Philippe Bernier újságíró, a Magreb-kérdések szakértője; El Mahi, Ufkir belügyminiszter unokaöccse, marokkói titkosrendőr, vala-

mint a szabadlában védekező Marcel Leroy — fedőnevén Finville —, a S. D. E. C. E. francia kémelhárító szervezet magasrangú tisztviselője, akit feljelentési kötelezettség elmulasztásával vádolnak.

Az ügyész rajtuk kívül vádat emelt a bűncselekmény hét másik résztvevője ellen, ezek: a szövetségben levő Georges Bouchesiche, Dubail, Palisse és Lény gengszterek, Stuki marokkói titkosrendőr, Ahmed Dlimi, a marokkói politikai rendőrség helyettes vezetője, valamint Ufkir tábornok marokkói belügyminiszter.

A tervet szerint négy héttel tartó tárgyaláson az érdekes tanúk egész sorának kihallgatására kerül sor. Az első tárgyalási nap lényegében a bíróság megalakulásának formáival telt el.

Mindenfelől

Bonn

A nyugatnémet hatóságok letartóztatták és a karlsruhei szövetségi bíróság elé állították Emil Brechtlet, az ismert antisziszitát, aki súlyos beteg. A náciizmus üldözötteinek bizottsága és a magyar ellenállók nevében hétfőn táviratot küldtek Budapestre a bonni igazságügyi szerveknek, amelyben tiltakoznak a letartóztatás miatt és követelik Emil Brechtl szabadlára helyezését.

Moszkva

A VDK gazdasági kormányküldöttsége Le Hanh Nghi-nek, a Vietnami Dolgozók Pártja Politikai Bizottsága tagjának, a VDK Minisztertanácsa elnökhelyettesének vezetésével Moszkvába érkezett. A küldöttség az európai szocialista országokat keresi fel, és átutazóban van Moszkvában.

Genf

1866. szeptember 3. és 8. lyot.

Bogota

Vasárnap Kolumbia fővárosát, Bogotát erős földrengés rázta meg. Az első, hetes erősségű földrengést több másik, gyengébb földrengés követte. A fél percig tartó földrengésnek az első jelentések szerint nyolc halálos áldozata és több mint negyven sebesültje van.

Bagdad

Aref iraki elnök vasárnap rendeleti úton szabadlára helyeztetett 45 politikai foglyot.

Azonnali belépéssel alkalmazunk

kőműves, ács szakmunkásokat, építőipari gépkészítőket, segédmunkásokat a szegedi, szatmári, kisteleki, ásatthalmi, kiskundorozsmai és üllési munkahelyekre.

Teljesítménybérések van, különlési pótlékot fizetünk. Jelentkezni lehet: Csm-i Tanácsai Építőipari Vállalat Szeged, Tolbuhin sugárút 73. szám alatt.

x V 91 408